

Achtergrond: Toegang van kwalificaties tot route 2

Met de meeste kwalificaties kan route 2 doorlopen worden, maar niet alle kwalificaties hebben toegang tot route 2. Dit document geeft meer achtergrondinformatie over het onderscheid tussen kwalificaties die toegang hebben en kwalificaties die geen toegang hebben tot route 2. Deze informatie is bedoeld voor als je 'onder de motorkap' wil kijken en meer wil leren over de onderliggende methodiek.

Om te achterhalen of een bepaalde kwalificatie wel of geen toegang heeft tot route 2 kun je het kwalificatie-overzicht route 2 bekijken op de [website](#) van de Stichting Valide Exameninstrumenten MBO.

Waar gaat de toegang van een kwalificatie tot route 2 over ?

Het mbo werkt met kwalificaties. De eisen waaraan een student moet voldoen om zijn diploma te behalen, zijn beschreven in een kwalificatie. Onderwijs en examinering in een school zijn hierop gebaseerd.

Uit onderzoek is gebleken dat het voor de ene kwalificatie complexer is om te komen tot een exameninstrument dan voor de andere kwalificatie. Dit komt bijvoorbeeld omdat de inhoud van sommige kwalificaties (erg) specifiek is omschreven en van andere kwalificaties (erg) generiek. Er is methodiek ontwikkeld op basis waarvan wordt bepaald hoe complex het is om zelf een exameninstrument te construeren voor een kwalificatie. Er is een categorie kwalificaties waarvoor het zeer complex is om te komen van kwalificatie tot een exameninstrument. Dit leidt tot 2 categorieën kwalificaties:

- Kwalificaties met toegang tot route 2: weinig complex tot complex
- Kwalificaties zonder toegang tot route 2: zeer complex

Wat wordt er gedaan met het onderscheid toegang/geen toegang tot route 2?

Er zijn drie manieren om te komen tot valide exameninstrumenten. Die drie manieren heten de routes. In route 2 worden door scholen zelf exameninstrumenten geconstrueerd. Een school gebruikt route 2 als inkoop van exameninstrumenten niet mogelijk is of als er is besloten niet in te kopen. Het onderscheid toegang/geen toegang per kwalificatie is alleen van toepassing in route 2.

Waarop is de toegang tot route 2 gebaseerd?

De toegang tot route 2 gebaseerd op een model waarmee bepaalde eigenschappen van herziene kwalificaties zijn geïdentificeerd. Deze eigenschappen heten *elementen*. Elementen zijn bijvoorbeeld de mate waarin kwalificatie expliciet of globaal omschreven is en of de kwalificatie op veel of weinig scholen wordt aangeboden. Elk element heeft een eigen gewicht.

De combinatie van elementen is gevat in zogenaamde *beslisregels*. De beslisregels geven de

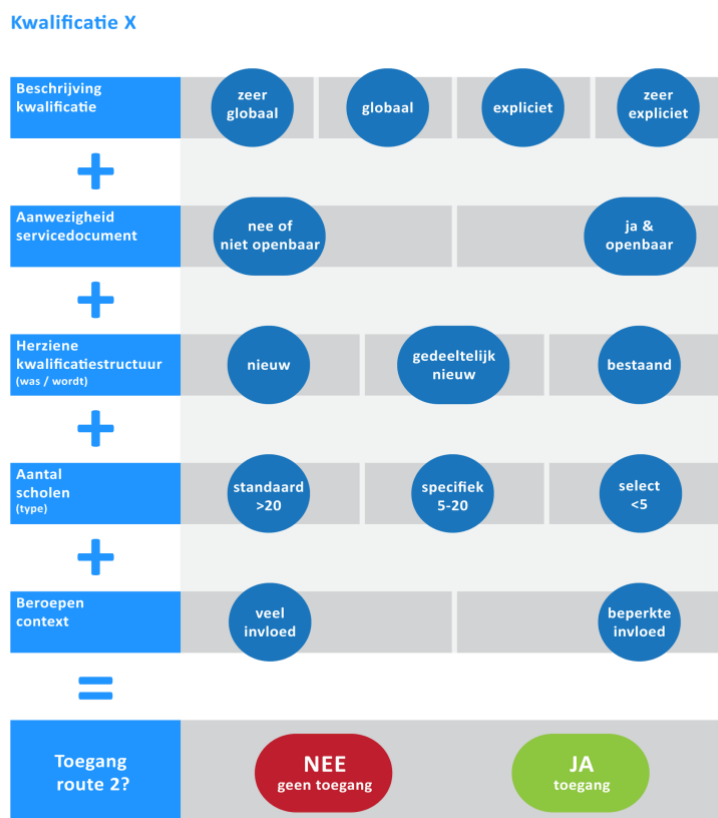
mogelijkheid om per kwalificatie op basis van de geïnventariseerde elementen een oordeel te geven. Aan de hand van de geïdentificeerde elementen en de beslisregels is inzichtelijk gemaakt hoe complex het is om exameninstrumenten te construeren. Dit leidt tot het onderscheid van kwalificaties die toegang hebben tot route 2 en kwalificaties die geen toegang hebben tot route 2.

Dit achtergronddocument geeft achtereenvolgens toelichting over:

1. Alle elementen waarop de kwalificaties worden beoordeeld
2. Het profiel en de beoordelingswijze van de professionals die de beoordeling per kwalificatie uitvoeren aan de hand van de gedefinieerde elementen
3. De beslisregels die leiden tot de beoordeling toegang/geen toegang route 2.

1. Wat zijn de elementen?

In onderstaande afbeelding zijn de elementen in beeld gebracht op basis waarvan elke kwalificatie is geanalyseerd in het kader van route 2. De combinatie van de elementen leidt tot de beoordeling of een kwalificatie toegang heeft tot route 2 of niet. In de tekst onder de afbeelding wordt elk element toegelicht.

Beschrijving kwalificatie: globaal/expliciet

Kwalificaties verschillen in de mate waarin ze ruimte tot interpretatie bieden voor uitwerking naar onderwijs en examinering: ze zijn meer of minder globaal, meer of minder expliciet beschreven.

Kwalificaties worden meer globaal beschreven als er behoefte is aan een duurzame kwalificatie.

Hierbij is er ruimte om in het onderwijs en examinering in te spelen op de meest actuele ontwikkelingen.

Kwalificaties worden meer expliciet beschreven als er behoefte is aan meer

'houvast' om vanuit de kwalificatie tot onderwijs en examinering te komen.

Het vaststellen of de eisen in een kwalificatie globaal of expliciet zijn beschreven, is het startpunt

van de beoordeling van een kwalificatie. De schaal die wordt toegepast voor het meten van

houdbaarheid en houvast, is:

- globaal; er is in de beschrijving van de kwalificatie-eisen veel ruimte voor interpretatie.
 - '++'; **heel** veel ruimte voor interpretatie
 - '+'; veel ruimte voor interpretatie
- expliciet; er is in de beschrijving van de kwalificatie-eisen weinig ruimte voor interpretatie.
 - '-'; weinig ruimte voor interpretatie
 - '--' **heel** weinig ruimte voor interpretatie

Om te beoordelen of een kwalificatie globaal of expliciet is, worden de volgende beschrijvingen in de kwalificatie geanalyseerd:

primair

- Vakkennis en vaardigheden
- Werkprocessen

secundair

- Typering van het beroep

De volgende vragen worden in de beschrijvingen onderzocht, de antwoorden worden door de professional gewogen en hieruit volgt een oordeel over hoe globaal of expliciet de beschrijvingen in de kwalificatie zijn:

zijn de vakkennis en vaardigheden expliciet uitgewerkt in termen van kennis (feiten en begrippen) en handelingen?

of zijn de vakkennis en vaardigheden globaal beschreven in categorieën, kaders en algemene handelingen?

zijn de werkprocessen expliciet beschreven, is het duidelijk wat de beroepsbeoefenaar doet, zijn gedrag en de resultaten expliciet beschreven?

of hebben de werkprocessen het karakter van gedrag en resultaten die op globale wijze, context overschrijdende handelingen beschrijven?

Zijn de typering van het beroep en de werkomgeving(en) heel expliciet beschreven?

of

is de typering van het beroep globaal, in algemene termen beschreven en kan/ kunnen de werkomgeving(en) heel uiteenlopend zijn op basis van de beschrijving?

De beschrijvingen van vakkennis en vaardigheden en de beschrijving van de werkprocessen zijn de belangrijkste elementen in de analyse.

Naast dat elke kwalificatie afzonderlijk beoordeeld wordt, worden de kwalificaties ook in verhouding tot elkaar bekeken.

Aanwezigheid Servicedocumenten

Kwalificaties kunnen worden 'bijgestaan' door servicedocumenten of handreikingen die helpen bij het maken van de doorvertaling van de kwalificatie-eisen naar examinering.

Als er een servicedocument is, dan kan dit servicedocument openbaar beschikbaar zijn voor iedereen of het servicedocument is alleen voor een beperkte groep beschikbaar.

De schaal die wordt toegepast, is:

- Ja, er is een openbaar beschikbaar servicedocument: zowel niet-bekostigd + bekostigd onderwijs kan het servicedocument verkrijgen en dit kan los van het verkrijgen van een exameninstrument. Als het servicedocument eventueel tegen betaling verkregen kan worden, dan valt dat ook onder 'openbaar'.
- Ja, er is een beperkt beschikbaar servicedocument: Niet iedereen heeft toegang tot het servicedocument. Bijv. als alleen het bekostigd onderwijs toegang heeft of toegang alleen mogelijk is door lidmaatschap bij een examenleverancier of het document alleen in combinatie met een exameninstrument af te nemen is.
- Nee, er zijn geen servicedocumenten beschikbaar.

Indien er meerdere servicedocumenten (openbaar en/of beperkt) beschikbaar zijn, dan worden deze opgenomen in de analyse.

Herziene kwalificatiestructuur: Was/wordt

De afgelopen jaren is er gewerkt aan de herziening van de kwalificatiestructuur. De meeste herziene kwalificaties zijn te herleiden naar een al bestaande kwalificatie. Bij sommige kwalificaties is dat niet het geval. De herleidbaarheid in de was/wordt lijst, zegt iets over de toepasbaarheid van bestaand materiaal of bestaande afspraken die horen bij deze kwalificatie. De schaal die wordt toegepast, is:

- Bestaand; wel herleidbaar naar 'was' kwalificatie, die min of meer gelijk is gebleven, aanname is dat het beschikbare materiaal voor onderwijs en examinering gebruikt kan worden voor de ontwikkeling van materiaal voor de herziene kwalificaties.

- Gedeeltelijk nieuw; deels herleidbaar naar 'was' kwalificatie, maar met een aantal
- vernieuwende elementen of verdwenen elementen, bijvoorbeeld een kerntaak of (meer dan 1) werkprocessen. Als meerdere oude kwalificaties zijn samengevoegd tot één kwalificatie, met gedeeltelijk nieuwe inhoud en een 'nieuwe' naam is dit getypeerd als 'gedeeltelijk nieuw'. Aanname is dat van het beschikbare materiaal van onderwijs en examinering een aanmerkelijk deel gebruikt kan worden voor de ontwikkeling van materiaal voor de herziene kwalificaties.
- Nieuw; niet herleidbaar naar 'was' kwalificatie, een geheel of grotendeels inhoudelijk nieuwe kwalificatie. Aanname is dat er niet of nauwelijks beschikbaar materiaal is voor onderwijs en examinering.

Aantal scholen: type

Er worden 3 typen van kwalificaties onderscheiden naar de mate waarin ze aangeboden worden. De schaal die wordt toegepast, is:

- Standaard; meer dan 20 instellingen
- Specifiek; 5 tot 20 instellingen
- Select; minder dan 5 instellingen

De verscheidenheid van zelf ontwikkelde exameninstrumenten kan groter zijn bij kwalificaties die op veel instellingen aangeboden worden dan van die op weinig scholen aangeboden worden.

Beroepencontext

Context staat voor de werkomgeving(en) en plaats waar de beroepsbeoefenaar zijn werkzaamheden uitvoert. Sommige kwalificaties leiden op tot beroepen die uitgevoerd worden in een of enkele werkomgevingen. Andere kwalificaties leiden op tot een beroep dat uitgevoerd wordt in veel verschillende contexten.

De combinatie van de typering globaal-expliciet en de typering van de context zeggen iets over de complexiteit van de doorvertaling van kwalificatie naar examinering.

In welke mate heeft de context waarin de werkprocessen worden uitgevoerd invloed op de handelingen/ werkzaamheden¹ die de beginnend beroepsbeoefenaar uitvoert en daarmee op de doorvertaling naar examinering?

De schaal die wordt toegepast, is:

- **beperkte invloed:** de kwalificatie leidt op voor beroepsuitoefening in één of twee werkomgeving(en) of er is sprake van meerdere werkomgevingen, maar de handelingen die in de verschillende werkomgevingen uitgevoerd worden zijn vrijwel gelijk.

¹ Bij het beoordelen van de mate waarin de context invloed heeft op inhoud van hetgeen dat geëxamineerd wordt, kan breder worden gekeken dan de handelingen die worden uitgevoerd. Wanneer ook bepaalde vaardigheden of kennis deel uitmaken van de essentie van de kwalificatie en daarmee van de examinering, wordt ook bekeken in hoeverre de context(en) waarbinnen geëxamineerd kan worden invloed heeft op de inhoud van deze vaardigheden en/of kennis.

- **veel invloed:** want er is sprake van meerdere werkomgevingen en de handelingen die in de verschillende werkomgevingen uitgevoerd worden zijn erg verschillend.

De professional die dit beoordeelt heeft verschillende bronnen om te achterhalen in welke mate de context van invloed is:

- *De kwalificatie in combinatie met de verantwoordingsinformatie:* beschrijving van context in de kwalificatie + de beschrijving van bijvoorbeeld het aantal beroepscompetentieprofielen uit de verantwoordingsinformatie.
- *Examinering:* is bekend of voor deze kwalificatie vaak kaderexamens worden ontwikkeld met meerdere verschillende examenopdrachten? Indien ja, dan kan dat wijzen op een veel invloed van de context.
- *Extra mogelijke indicator, type kwalificatiedossier:* Indien het een horizontaal geclusterd dossier betreft, dan kan dit duiden op een beperkte invloed van de context.
- *Extra mogelijke indicator, protocollaire kwalificatie:* indien de kwalificatie veel protocollen bevat/protocollair is opgesteld, dan kan dit duiden op een beperkte invloed van de context.

2. Beoordeling door professionals aan de hand van de elementen

Binnen de systematiek is gekozen voor een beoordeling van de kwalificaties aan de hand van de gedefinieerde elementen door professionals. Deze professionals komen van SBB en de MBO Raad en hebben kennis van zaken van de totstandkoming, inhoud van de kwalificaties en van de opleidingen die worden vormgegeven op basis van deze kwalificaties. De professionals spelen een belangrijke rol bij de analyse van het element globaal/expliciet en bij het element context.

Beoordeling globaal/expliciet

De beoordeling van het element globaal/expliciet wordt gedaan door medewerkers van de Toetsingskamer bij SBB. Zij hebben door hun ervaring met het toetsen van kwalificatiedossiers het profiel dat nodig is om te beoordelen hoe een kwalificatie scoort op globaal/expliciet.

De professional die SBB selecteert voor het uitvoeren van de beoordeling, voldoet aan het volgende profiel:

- Een academisch denk- en werkniveau
- Brede ervaring met sectoroverstijgende toetsing van kwalificatiedossiers en keuzedelen
- Kennis van en overzicht over de gehele kwalificatiestructuur
- Analytisch vermogen
- Goed kunnen samenwerken, (actief) luisteren en doorvragen
- Goed schriftelijk kunnen communiceren
- Relevante onderwijskundige expertise (ervaring en/of scholing)

Beoordeling vindt altijd plaats volgens het 'vier-ogen principe': twee toetsers beoordelen een kwalificatie. Bij twijfelgevallen wordt via intervisie besproken hoe ermee om te gaan. Op basis daarvan worden de kaders voor beoordeling bepaald. Die worden vastgelegd in beoordelingsformulieren en toetswijzers (toelichtingen op de toetscriteria). Standaarden worden vastgelegd in handboeken en jaarlijks beoordeeld via een interne audit. Daarnaast wordt SBB ISO gecertificeerd.

Beoordeling context

De beoordeling van het element 'context' wordt gedaan door Bedrijfstakgroepadviseurs van de MBO Raad. De kwalificaties die horen bij een bepaalde bedrijfstak worden door de betreffende bedrijfstakgroepadviseur beoordeeld. Zij hebben door hun netwerk, expertise en ervaring het profiel dat nodig is om te beoordelen hoe een kwalificatie scoort op het element context.

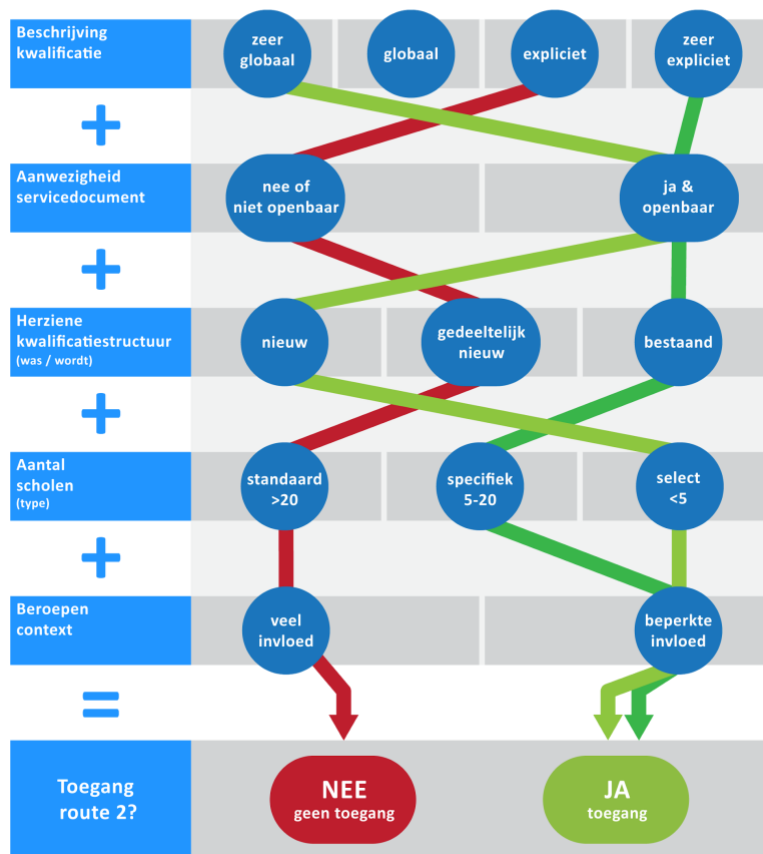
De professional die de MBO Raad selecteert voor de beoordeling van het element 'context', voldoet aan het volgende profiel:

- Een academisch denk- en werkniveau
- Relevante onderwijskundige expertise (ervaring en/of scholing)
- Analytisch vermogen
- Kennis van kwalificaties van een bepaalde sector
- Beeld van de beroepspraktijk waar de kwalificaties de beginnend beroepsbeoefenaar op voorbereiden
- Aantoonbaar betrokken bij een netwerk voor de relevante kwalificaties

Het is de verantwoordelijkheid van de bedrijfstakgroepadviseur om voor de kwalificaties het element context te beoordelen. Iedere bedrijfstakgroepadviseur beschikt over een netwerk van experts die kennis hebben van de beroepspraktijk en het onderwijs. De bedrijfstakgroepadviseur zal bij twijfel dit netwerk inzetten om op basis van een vier-ogen principe tot een adequate beoordeling van de context te komen.

3. Beslisregels toepassen op de elementen

Op de bovengenoemde elementen worden beslisregels toegepast. Door toepassing van de beslisregels hebben combinaties van elementen tot gevolg dat een kwalificatie al dan niet toegang heeft tot route 2. De beslisregels met bijbehorende beoordeling toegang/geen toegang zijn gebaseerd op bevindingen die met een werkgroep van betrokken partijen uit de mbo-sector tijdens een sample zijn gedaan. In de afbeelding hieronder zie je een paar voorbeelden van hoe de combinatie van elementen leidt tot toegang of geen toegang tot route 2:

VOORBEELDEN VAN KWALIFICATIES MET EN ZONDER TOEGANG TOT ROUTE 2

Bovenstaande afbeelding: Beslisregels toegepast op drie kwalificaties met verschillende kenmerken, uitkomst: toegang of geen toegang tot route 2.

De beslisregels op een rij

Hieronder worden de beslisregels die leiden tot de verdeling toegang of geen toegang van een kwalificatie tot route 2 uiteengezet. De beslisregels leiden 3 categorieën kwalificaties, kwalificaties in de eerste twee categorieën kunnen door in route 2, kwalificaties in de derde categorie niet:

- categorie 1 weinig complex, ja (een kwalificatie met deze kenmerken heeft toegang tot route 2)
- categorie 2 complex, ja (een kwalificatie met deze kenmerken heeft toegang tot route 2)
- categorie 3 zeer complex, nee (een kwalificatie met deze kenmerken heeft geen toegang tot route 2)

Zeer expliciet beschreven kwalificaties, openbare servicedocumenten beschikbaar

In principe behoeft een zeer expliciet (--) beschreven kwalificatie geen aandacht (weinig complex, ja). De kwalificatie kan een aantal kenmerken hebben waardoor hij toch meer aandacht behoeft en in de categorie 'complex, ja' valt. Dat gebeurt als de context veel invloed heeft en daarbij nieuw of

gedeeltelijk nieuw is. Ook gebeurt dit als de context beperkte invloed heeft, standaard wordt toegepast en het een nieuwe kwalificatie betreft.

Zeer expliciet beschreven kwalificaties, geen (openbare) servicedocumenten beschikbaar

In de situatie dat er helemaal geen (openbare) servicedocumenten beschikbaar zijn, valt een zeer expliciet (-) beschreven kwalificatie in principe nog steeds in de categorie 'weinig complex, ja'. Kwalificaties waarbij de context veel invloed heeft, vallen in de categorie 'complex, ja'. De combinatie waarbij de context veel invloed heeft, maar slechts select wordt toegepast en een reeds bestaande kwalificatie is, vormt hierop de uitzondering, deze valt in categorie 'weinig complex, ja'.

Ook zijn er varianten waarbij kwalificaties met een beperkte invloed van de context, toch in de 'complex, ja' vallen. Dan gaat het om kwalificaties die nieuw zijn. Nieuw in combinatie met het kenmerk 'select' is hier een uitzondering, die kwalificaties blijven in de categorie 'weinig complex, ja'.

Expliciet beschreven kwalificaties, openbare servicedocumenten beschikbaar

In principe behoeft een expliciet (-) beschreven kwalificatie waarbij een openbaar servicedocument is geen aandacht ('weinig complex, ja'). De kwalificatie kan een aantal kenmerken hebben waardoor hij in categorie 'complex, ja' valt. Dit gebeurt meer dan bij de zeer expliciet beschreven kwalificaties.

Zo vallen deze expliciet beschreven kwalificaties in de categorie 'complex, ja' als de context veel invloed heeft, sowieso als ze nieuw of gedeeltelijk nieuw zijn. Ook bestaande kwalificaties die standaard gekenmerkt worden en waarbij de context veel invloed heeft, vallen in de categorie 'complex, ja'.

In het geval dat er bij een kwalificatie een openbaar servicedocument aanwezig is, de kwalificatie nieuw is, het een kwalificatie betreft van het type standaard is en de context een beperkte invloed heeft, valt hij in de categorie 'complex, ja'. De kenmerken nieuw en standaard doen hem dan in dit geval van de categorie 'weinig complex, ja' naar de categorie 'complex, ja' verspringen.

Expliciet beschreven kwalificaties, geen (openbare) servicedocumenten beschikbaar

Een expliciet (-) beschreven kwalificatie waarbij geen (openbare) servicedocumenten beschikbaar

zijn, valt in principe in de categorie 'complex, ja'. Er zijn een paar uitzonderingen waarbij de kenmerken van de kwalificatie ervoor zorgen dat hij terugvalt in de categorie 'weinig complex, ja'. Dat is in het geval bij een kwalificatie die bij een select aantal scholen wordt toegepast en de context een beperkte invloed heeft. Ook een bestaande kwalificatie, die specifiek wordt toegepast en waarbij de context beperkte invloed heeft valt terug in de categorie 'weinig complex, ja'.

Er zijn twee combinaties waarbij een expliciet beschreven kwalificatie valt in de de categorie 'zeer complex, nee'. Dat gebeurt in de gevallen dat de kwalificatie nieuw of gedeeltelijk nieuw is, de

context veel invloed heeft en standaard wordt toegepast.

Globaal beschreven kwalificaties, openbare servicedocumenten beschikbaar

Een globaal (+) beschreven kwalificatie waarbij een openbaar servicedocument beschikbaar is, valt in principe in de categorie 'complex, ja'. Uitzonderingen hierop zijn bestaande kwalificaties waarbij de context een beperkte invloed heeft en kwalificaties die nieuw of gedeeltelijk nieuw zijn, waarbij de context een beperkte invloed heeft en ook bij een select aantal scholen wordt toegepast. Deze uitzonderingen vallen in de categorie 'weinig complex, ja'.

Is de kwalificatie nieuw of gedeeltelijk nieuw, wordt hij standaard toegepast en heeft de context veel invloed, dan is er juist een verzwaring van de aandacht voor die kwalificaties en vallen deze in de categorie 'zeer complex, nee'. Voor de kwalificaties die nieuw zijn, specifiek worden toegepast en waarbij de context veel invloed heeft, geldt ook dat zij de categorie 'zeer complex, nee' vallen.

Globaal beschreven kwalificaties, geen (openbare) servicedocumenten beschikbaar

Een globaal (+) beschreven kwalificatie zonder beschikbaarheid van (openbare) servicedocumenten valt in de categorie 'zeer complex, nee'. Uitzonderingen hierop zijn de kwalificaties waarbij de context beperkte invloed heeft en de kwalificaties bestaand of gedeeltelijk nieuw zijn, die kwalificaties vallen in de categorie 'complex, ja'. Ook de kwalificaties waarbij de context veel invloed heeft en maar bij een select aantal scholen worden toegepast vallen in de categorie 'complex, ja'.

In de combinatie waarbij de kwalificatie bestaand is en hij select wordt toegepast en de context beperkte invloed heeft, verspringt de kwalificatie naar de categorie 'weinig complex, ja'.

Zeer globaal beschreven kwalificaties, openbare servicedocumenten beschikbaar

Zeer globaal (++) beschreven kwalificaties waarbij een openbaar servicedocument beschikbaar is vallen in principe in de categorie 'complex, ja'. Tenzij het een bestaande kwalificatie is waarbij de context beperkte invloed heeft, dan valt hij in de categorie 'weinig complex, ja'.

Is de kwalificatie gedeeltelijk nieuw, wordt hij standaard toegepast en heeft de context veel invloed dan valt hij in de categorie 'zeer complex, nee'.

Ook alle kwalificaties die nieuw zijn vallen in de categorie 'zeer complex, nee'. Er is hier 1 uitzondering, die geldt voor kwalificaties die nieuw zijn, maar waarbij de context beperkte invloed heeft en de kwalificaties maar select worden toegepast. Die kwalificaties vallen in de categorie 'complex, ja'.

Zeer globaal beschreven kwalificaties, geen (openbare) servicedocumenten beschikbaar

Zeer globaal (++) beschreven kwalificaties waarbij geen (openbare) servicedocumenten beschikbaar zijn en geen inkoop mogelijk is, vallen in principe de categorie 'zeer complex, nee'. Er zijn drie uitzonderingen waarbij verzachtende omstandigheden ervoor zorgen dat de kwalificatie in de categorie 'complex, ja' valt. Dit is als de kwalificatie bestaand, gedeeltelijk nieuw of nieuw is, bij een

select aantal scholen toegepast wordt en waarbij de context beperkte invloed heeft.

De oorsprong van de toegang tot route 2

De structuur van de kwalificaties in het mbo is herzien. Met de introductie van de herziene kwalificatiestructuur kwam ook het inzicht dat sommige kwalificaties een expliciete omschrijving en sommige kwalificaties een globale beschrijving van de inhoud kennen. Het gevolg hiervan is dat een aantal van de herziene kwalificaties mogelijk veel ruimte voor interpretatie geeft in de doorvertaling naar onderwijs en examinering.

Deze situatie riep de vraag op hoe gezorgd kan worden voor voldoende houvast voor het veld om te komen tot het borgen van de gelijkwaardigheid van de inhoud van het onderwijs en de examinering. Voor het verkrijgen van de nodige houvast is in 2015 een initiatief gestart voor het in kaart brengen en het analyseren van de samenhang tussen:

- kwalificaties
- additionele informatie die kan helpen bij het maken van de doorvertaling van kwalificatie naar exameninstrument (zoals servicedocumenten)
- de mogelijkheid tot inkoop van exameninstrumenten.

Voor alle herziene kwalificaties is een model ontwikkeld waarmee bepaalde eigenschappen van de kwalificaties zijn geïnventariseerd, de elementen. De combinatie van elementen is gevat in beslisregels. De beslisregels geven de mogelijkheid om per kwalificatie op basis van de geïnventariseerde elementen een oordeel te geven. Dit oordeel is uitgedrukt in drie categorieën: weinig complex, complex en zeer complex. Er is voor gekozen om de kwalificaties die zeer complex zijn geen toegang te geven tot route 2, omdat het voor deze kwalificaties te risicovol wordt geacht om zonder betrokkenheid van een externe autoriteit te komen tot valide exameninstrumenten.

Op de website www.onderwijsenexameninq.nl vind je meer informatie over het werken met de drie routes naar een valide exameninstrument en de stappen op route 2. Het kwalificatie-overzicht toegang route 2 vind je op de [website](#) van de Stichting Valide Exameninstrumenten MBO.